

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/278/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1213211533
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mario Dubaň
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2017:1213211533.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Maria Dubaňa a sudcov JUDr. Alexandry Hanusovej a JUDr. Romana Bolebrucha v právnej veci žalobcu: H. R. F., Č.. J. XXX, U., proti žalovanému: Slovenský plynárenský priemysel, a.s., Mlynské nivy 44/a, Bratislava, o náhradu škody 17.123,48 eura, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II č.k. 12C/68/2013-259, zo dňa 14.4.2016, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 17.123,48 eura ako i trovy konania 1.427 eura. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť trovy štátu na účet Okresného súdu Bratislava II vo výške 170,07 eura. V odôvodnení uviedol, že žalobou z 21.3.2016 sa žalobca domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd žalovanému uložil povinnosť zaplatiť mu istinu 17.123,48 eura spolu s náhradou trov konania titulom náhrady škody.

2. Pokiaľ ide o stručný obsah napadnutého rozhodnutia (§ 393 ods. 2 C.s.p.), súd prvej inštancie vo vzťahu k skutkovému stavu zistil, že medzi žalobcom ako odberateľom a žalovaným ako dodávateľom bola 13.5.2010 uzavretá Zmluva o dodávke plynu pre odberateľov kategórie Malé podnikanie a organizácie (maloodber) s predpokladaným ročným odberom 1.700 m³ pre odberné miesto U., E. Č.. J. XXX. Faktúrou č. XXXXXXXXXXXX z 28.9.2011 fakturoval žalovaný 19.422,32 eura za údajnú spotrebu 32.680 m³ za obdobie od 19.9.2010 - 18.9.2011. Vzhľadom na neúmerne vysokú spotrebu zemného plynu došlo na podnet žalobcu 3.10.2011 k demontáži meradla plynomeru č. XXXXXXXXXXXBXXX z dôvodu vykonania externej úradnej skúšky, pričom túto skutočnosť žalobca preukázal montážnym listom č. XXXXXXXXXXXX. Na základe žiadosti žalobcu z 26.10.2011, ako odberateľa, bolo Slovenskou legálnou metrológiou, n.o. pracoviskom v Košiciach vykonané posúdenie predmetného meradla s výsledkom „vyhovuje technickým a metrologickým požiadavkám“. Zároveň dané pracovisko konštatovalo, že namerané hodnoty pri skúške boli posúdené podľa stanovenej metodiky. Dňa 11.11.2011 bola vydaná správa o odbornej skúške plynového zariadenia vykonaná odborným pracovníkom plynových zariadení Ing. L., v ktorej sa konštatuje, že zariadenie je schopné trvalej a bezpečnej prevádzky. Medzitým došlo k spísaniu Dohody o splátkach na splatenie údajne vykázaného nedoplatku a k namontovaniu nového plynomeru. Žalobca bol nútený z dôvodu, aby mu prevádzka mohla aj naďalej fungovať, pristúpiť k spísaniu Dohody o splátkach na splatenie 19.422,32 eura fakturovanej faktúrou č. XXXXXXXXXXXX v mesačných splátkach od 30.12.2011 až do zaplatenia celej výšky fakturovanej sumy. Žalobca v žalobe uviedol, že na to, aby mohol riadne splácať splátky uvedené v predmetnej dohode bol nútený si požičať 20.000 eur s úrokmi s dobou splatnosti do roku 2016. Aj napriek splácaniu fakturovanej sumy 19.422,32 eura žalobca s touto čiastkou nesúhlasil, tak ako s výsledkami o stave plynomeru, preto si na vlastné náklady nechal zhotoviť znalecký posudok znalcom Ing. U. P.. Súd prvej inštancie ďalej poukázal na to, že žalobca následne do spisu založil znalecký posudok č. 2/2012 vypracovaný znalcom Ing. U. P., ktorý odpovedal na otázku, či fakturovaná spotreba zemného plynu za obdobie od

19.9.2010 do 18.9.2011 je reálna. Znalec uviedol, že množstvo plynu fakturované za uvedené obdobie je z dôvodu extrémne vysokému nameranému množstvu zemného plynu v 1. polroku 2011 (32.144 m³) nereálne. Zároveň uviedol, že reálne náklady za 1. polrok roku 2011 sú vo výške 4.188,18 eura, čo oproti fakturácii za to isté obdobie predstavuje rozdiel 15.869,34 eura. Z uvedeného vyplýva zníženie nedoplatku zo sumy 19.422,32 eura na hodnotu 3.522,98 eura. Vzhľadom na uvedené závery znalca sa žalobca listom z 29.1.2013 obrátil na žalovaného so žiadosťou o vrátenie neoprávnene vyúčtovanej a zaplatenej sumy 15.869,34 eura, ako aj vyplatených úrokov z omeškania 1.177,86 eura a sumy 76,28 eura za neoprávnenú demontáž zariadenia, spolu 17.123,48 eura. Žalovaný listom z 1.3.2013 odpovedal žalobcovi na list z 29.1.2013, pričom uviedol, že predmetná reklamácia bola postúpená spoločnosti SPP - distribúcia, a.s., ktorá ako prevádzkovateľ distribučnej siete podľa zákona č. 251/2012 Z.z. zodpovedá za meranie spotreby zemného plynu, a ktorá uviedla, že stav meračidla pri jeho výmene zostáva v platnosti. Ďalej uviedol, že v rámci podanej reklamácie boli opravené odhadnuté, resp. nesprávne odčítané stavy od 18.9.2010 do 31.12.2010, čo však sumár spotrebovaných m³ plynu nezmení. Vzhľadom k uvedenému bola považovaná reklamácia za neoprávnenú. Zo strany žalovaného boli žalobcovi doručené opravné faktúry a to č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 13.3.2013 na sumu nedoplatku 3.360,95 eura za obdobie od 19.9.2010 do 31.12.2010 k faktúre č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 13.3.2013 na sumu nedoplatku 11.294,84 eura za obdobie od 13.5.2010 do 18.9.2010 k faktúre č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 13.3.2013 na sumu 15.895,50 eura za obdobie od 1.1.2011 do 18.9.2011 k faktúre č. XXXXXXXXXXXX. Uvedené faktúry žalobca neakceptoval z dôvodu, že predmetné fakturačné obdobie bolo už raz riadne vyúčtované, vysporiadané a napriek nesúhlasu žalobcu uhradené.

3. Súd prvej inštancie uznesením č.k. 12C/68/2013-83, zo dňa 28.4.2014, ustanovil v konaní znalca I. P.. Tento znalec uviedol, že fakturovaná spotreba zemného plynu objektu na ul. Č.. J. XXX U. za obdobie od 19.9.2010 do 19.9.2011 nie je reálna. Reálna výška spotreby za uvedené obdobie sa nedá vypočítať, pretože do výpočtu vstupuje veľa ukazovateľov, ktoré sú vzhľadom na odstup času od uvedeného vykurovacieho obdobia ťažko dokázateľné a preukázateľné, a teda reálna spotreba sa vypočítať nedá. Dá sa vypočítať predpokladaná, resp. približná spotreba zemného plynu za uvedené obdobie. Zvolil výpočet na základe vyhlášky č. 155/2005 Z.z., podľa ktorej vypočítal približnú spotrebu vo výške 12.416 m³. Skutočne fakturované množstvo zemného plynu za obdobie od 19.9.2010 do 19.9.2011 je 32.680 m³. Fakturované množstvo spotreby na uvedený objekt by bolo možné za obdobie dlhé približne 961 dní, čo je 2 roky a 8 mesiacov. Ďalej uviedol, že reálna spotreba sa nedá vypočítať, a preto vychádzal z približnej spotreby vypočítanej podľa vyhlášky č. 155/205 Z.z. a dospel k rozdielu spotreby 20.264 m³ (32.680 m³ - 12.416 m³). Mal za to, že tento rozdiel mohol byť spôsobený únikom plynu aj napriek tomu, ak zariadenie a potrubie boli kontrolované odborne spôsobilou osobou, pretože zariadenie a potrubie bolo kontrolované odborne spôsobilou osobou dňa 11.11.2011 a uvedené obdobie je od 19.9.2010 do 19.9.2011, kedy mohlo dochádzať k úniku plynu. Súd prvej inštancie uznesením č.k. 12C/68/2013-162, zo dňa 27.3.2015, uložil ustanovenému znalcovi I. P. vypracovať Doplnenie k znaleckému posudku č. 31/2014, ktoré bolo 10.7.2015 doručené súdu pod č. 19/2015. Taktiež súd prvej inštancie poukázal na výpoveď znalca na pojednávaní konanom 2.2.2016, keď uviedol, že by bolo technicky možné, aby v prípade, ak boli zapnuté oba kotly, bola reálna spotreba taká ako ju vyčíslil žalovaný. Znalec ďalej uviedol, že aby oba kotly vyprodukovali takú spotrebu, ako bola vyúčtovaná, museli by ísť 17,5 hodiny denne, 212 dní v roku.

4. Súd prvej inštancie vychádzal z toho, že žalobca trval na tom, že predmetný plynomer nemeral hodnoty spotrebovaného plynu správne, avšak aj napriek tejto skutočnosti došlo nielen k demontáži plynomeru, ale aj k jeho následnému odstráneniu. V tejto súvislosti podotkol, že v priebehu konania už nebolo možné dať plynomer preskúmať a tak jednoznačne a bez všetkých pochybností odstrániť rozpory vo vyjadreniach strán sporu ohľadom správnosti merania plynomeru. Nemal preto jednoznačne preukázané, že hodnoty uvedené na plynomery boli správne, resp. že vykazovali reálne hodnoty spotrebovaného plynu; v konečnom dôsledku táto skutočnosť bola žalobcom sporovaná. Poukázal však na výpovede svedka Ing. U. P. ako i súdneho znalca I. P., z ktorých vyplynulo, že spotrebované množstvo zemného plynu na daný objekt bolo nereálne. Súhlasil s vyjadrením žalovaného, že svedok Ing. U. P. sa v postavení znalca v znaleckom posudku predloženom žalobcom zaoberal len hypotetickými hodnotami o spotrebe a nie reálnymi, ale opätovne zdôraznil, nakoľko nemal k dispozícii predmetný plynomer, nemohol vykonať kontrolu tohto plynomeru a preveriť spotrebu. Mohol sa zaoberať len tou skutočnosťou, či spotreba zemného plynu tak, ako bola fakturovaná, bola vzhľadom k danému objektu reálna a výsledkom tohto posúdenia bolo to, že spotreba nebola reálna. Mal za to, že táto skutočnosť je vzhľadom k vedenému sporu a nemožnosti opätovného preskúmania sporného plynového zariadenia podstatná a

preukazuje opodstatnenosť podanej žaloby. Ďalej mal za preukázané, že na danom odbernom mieste sa nachádzali dva kotly, pričom znalec P. potvrdil, že ak by išli oba tieto kotly na plný výkon, mohla byť spotreba plynu v množstve, ako bola fakturovaná faktúrou č. XXXXXXXXXXXX; zároveň však uviedol, že kotly by museli ísť 17,5 hodín denne, 212 dní v roku, a že nemyslí tým to, že kotly idú stále na plný výkon. S uvedeným sa nestotožnil svedok Ing. U. P., ktorý nepredpokladal, že oba kotly mohli ísť na plný výkon 17 hodín denne. Súd prvej inštancie dôvodil, že bolo nereálne, aby trojčlenná rodina spotrebovala za jeden deň taký rozsah tepla a podotkol, že súčasťou fakturovaného obdobia bolo i obdobie letných mesiacov, avšak je zrejmé, že v danom období, vzhľadom na vonkajšie teploty, sa nevykuruje.

5. Súd prvej inštancie sa nestotožnil ani s vyjadrením žalovaného, že nakoľko došlo k uzatvoreniu Dohody o splátkach na úhradu fakturovanej sumy 19.422,32 eura, žalobca uznal svoj dlh, čo do dôvodu a výšky. V tejto súvislosti sa priklonil k vyjadreniu žalobcu, že v prípade neuhradenia celej splatnej faktúry by zo strany žalovaného došlo k odpojeniu žalobcu od dodávok zemného plynu, pričom určitý čas by trvalo, kým by si zabezpečil dodávky plynu od iného dodávateľa, ktorých bolo na trhu so zemným plynom viac. Bolo všeobecne známe, že žalovaný ako dodávateľ zemného plynu v prípade neuhradenia splatnej faktúry ani na výzvu pristúpi k odpojeniu od jeho dodávky. Súd prvej inštancie na uvedenom základe nepovažoval konanie žalobcu, ktorým uzavrel dohodu o splátkach za bezpodmienečný súhlas s dlhom vzniknutým z dôvodu údajného vysokého odberu zemného plynu; poznamenal ďalej, že ako z obsahu podanej žaloby vyplýva, žalobca sa domáhal peňažného plnenia z titulu náhrady škody. Ozrejmil, že nie je viazaným právnou kvalifikáciou podanej žaloby, t.j. skúmaním len tej skutočnosti, či žalobcovi vznikol nárok na náhradu škody. Vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že žalobcom uplatnený nárok na úhradu 17.123,48 eura, pozostávajúci z nadmernej fakturácie 15.869,34 eura bol dôvodný z titulu plnenia bez právneho dôvodu a z úhrady 1.177,86 eura ako úrokov a sumy 76,28 eura za demontáž plynomeru z titulu náhrady škody. V prípade skúmania nároku z titulu náhrady škody mal za to, že nárok je dôvodný v časti 1.254,14 eura (1.177,86 eura + 76,28 eura), nakoľko v dôsledku neprimerane vysokej fakturácie, ktorá sa preukázala v konaní ako nedôvodná, vznikli žalobcovi ďalšie náklady a to z titulu, že si musel požičať peňažné prostriedky na úhradu faktúry vystavenej žalovaným a bol povinný uhradiť aj úroky, ktoré by inak nemusel platiť. Taktiež vznikli žalobcovi náklady v súvislosti s demontážou plynomeru, na úhradu ktorých súd prvej inštancie zaviazal žalovaného. Vyhovel aj žalobe žalobcu v časti žalovaného nároku 15.869,34 eura za úhradu nespotrebovaného zemného plynu a to s poukazom na výsledky dokazovania, ktorým zistil, že odber určený faktúrou č. XXXXXXXXXXXX z 28.9.2011 nebol reálny, pričom suma 15.869,34 eura pozostáva z rozdielu medzi fakturovanou a uhradenou sumou 19.422,32 eura a sumou určenou Ing. U. P., znalcom, ako reálne náklady za odber zemného plynu na dané odberné miesto 4.188,18 eura. Zopakoval, že tento nárok bol povinný žalovaný uhradiť z dôvodu, že došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného, ktoré bol povinný v súlade s § 456 Občianskeho zákonníka vydať. Na uvedenom základe s poukazom na § 559 ods. 1, ods. 2, § 451 ods. 1, ods. 2, § 456, § 420 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka žalobe žalobcu v celom rozsahu vyhovel. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a žalobcovi, ktorý mal vo veci plný úspech, priznal náhradu trov konania 1.427 eur, ktoré predstavujú zaplatený súdny poplatok 1.027 eur a náhradu za preddavok zložený žalobcom na účet súdu za účelom vykonania znaleckého dokazovania 400 eur. O trovách štátu rozhodol v zmysle § 148 ods. 1 O.s.p.; zo štátnych finančných prostriedkov bola hrazená čiastka 170,07 eura, na úhradu ktorej súd zaviazal žalovaného ako neúspešnú stranu sporu.

6. Proti rozsudku podal žalobca odvolanie a žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Podstatným zhrnutím skutkových tvrdení a právnych argumentov jeho odvolania (§ 393 ods. 2 C.s.p.) možno konštatovať, že v ňom namietal nesprávne zistený skutkový stav, nesprávne právne posúdenie a nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie, ktorým došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Na objasnenie uviedol, že odôvodnenie napadnutého rozsudku je nedostatočné a nepreskúmateľné, keďže súd prvej inštancie len stručne zhodnotil, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a čo bolo rozhodujúce pre posúdenie nároku uplatneného žalobou, bez toho, aby poskytol zrozumiteľný výklad právneho posúdenia skutkového stavu podľa príslušných zákonných ustanovení. Súd prvej inštancie síce poukazuje na § 559 ods. 1 a ods. 2, § 451 ods. 1 a ods. 2, § 456 a § 420 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka, avšak z uvedených odkazov nevyplýva ako následne tieto aplikoval na skutkový stav. V tomto kontexte zdôraznil, že zmluvou založený právny vzťah medzi stranami sporu má obchodnoprávny charakter, a teda v otázkach plnenia dlhu, či náhrady škody, sa malo právne posúdenie súdu prvej inštancie spravovať príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka. Mal za to, že súd prvej inštancie nedôvodne zamietol vykonanie ním navrhovaného dôkazu t.j. nariadiť vypracovanie odborného posúdenia znalcom z Ústavu súdneho inžinierstva. Uvedené žiadal

s prihladením na skutočnosť, že výsledky žalobcom do konania podaného znaleckého posudku a znaleckého posudku vypracovaného I. P. v priebehu konania, boli protichodné. I. P. pri výsluchu výslovne potvrdil, že je technicky možné, aby plyn v objeme, v akom bol vyúčtovaný faktúrou a fakturovaný, bol na odbernom mieste žalobcu v relevantnom období aj odobratý; spotreba fakturovaná vyúčtovacou faktúrou bola reálna, s čím sa nestotožnil znalec Ing. U. P.. V tejto súvislosti poukázal na konštatovanie súdu prvej inštancie, že z výpovede svedka Ing. U. P. ako i súdom ustanoveného znalca P. vyplývalo, že spotrebované množstvo zemného plynu na daný objekt bolo nereálne. Tento záver sa v žiadnom prípade nezakladá na pravde a je absolútnym prekrútením výpovede znalca I. P., čo možno zistiť aj zo zápisnice z pojednávania konaného 2.2.2016. Ozrejmil, že návrh na vykonanie dôkazu mal smerovať k objasneniu uvedených rozporov, ktorých vyriešenie bolo predpokladom pre posúdenie dôvodnosti nároku uplatneného žalobcom. Vykonanie uvedeného dôkazu navrhoval vo svojom vyjadrení z 15.2.2016, rovnako na pojednávaní konanom 14.4.2016, ale súd prvej inštancie jeho návrh zamietol, pričom ako vyplýva aj zo zápisnice z uvedeného pojednávania, svoje rozhodnutie na pojednávaní ani nezodôvodnil. Odmietnutím tohto dôkazu sa navyše nezaoberal ani v napadnutom rozsudku, čo je v priamom rozpore s výpočtom náležitostí odôvodnenia v § 157 ods. 2 O.s.p.

7. Ďalej uviedol, že na základe spracovaného znaleckého posudku Ing. U. P., bola vyčíslená suma, ktorú si žalobca uplatnil v súdnom konaní proti nemu ako žalovanému. Napriek tomu, že niekoľkokrát namietal správnosť výsledkov predmetného znaleckého posudku uvádzaním konkrétnych logických argumentov, ktoré sú komplexne popísané v jeho podaní z 15.2.2016, súd prvej inštancie sa s týmito námietkami žiadnym spôsobom nevysporiadal. Taktiež upriamil pozornosť na to, že do konania bol predložený posudok na meradlo č. XXXXX/XX-XXXX vypracovaný Slovenskou legálnou metrológiou, n.o. Niekoľkokrát počas konania poukázal na skutočnosť, že sa v prípade posudku jedná o dokument, ktorý je verejnou listinou, teda pri hodnotení dôkazov sa má súd správať § 134 O.s.p. Žalobca v konaní popieral správnosť posudku, teda na ňom spočívalo dôkazné bremeno prezentovania dôkazov, ktorými by bola preukázaná nepravdivosť posudku ako verejnej listiny. Žalobca pritom nepredložil v celom konaní jediný dôkaz na podporu svojho tvrdenia o nesprávnosti posudku. Nijako nedoložil ani svoje tvrdenia, že kontaktoval Slovenskú legálnu metrológiu, n.o. za účelom vydania meradla na ďalšie preskúšanie. Súd prvej inštancie sa však napriek všetkému bez akéhokoľvek vysvetlenia priklonil k tvrdeniu žalobcu, že plynomer nemeral správne a pri svojom rozhodovaní absolútne nebral do úvahy výsledky posudku ani znenie § 134 O.s.p., čím nesporne pochybil v procese hodnotenia dôkazov, keď v odôvodnení napadnutého rozsudku uvádza, že nemal za jednoznačne preukázané, že hodnoty uvedené na plynomeri boli správne, s odkazom na to, že to takto tvrdil žalobca.

8. Upriamil pozornosť na dohodu o splátkach z 8.12.2011, ktorá bola uzatvorená na žiadosť žalobcu. Súčasťou predmetnej dohody bolo uznanie záväzku žalobcu voči nemu ako žalovanému, čo do dôvodu a do výšky celého nedoplatku z vyúčtovacej faktúry 19.422,32 eura. V tejto súvislosti argumentoval, že pokiaľ bola do konania predložená listina preukazujúca uznanie dlhu žalobcom, súd prvej inštancie mal obmedziť svoju činnosť na skúmanie, či taký úkon spĺňa formálne a obsahové náležitosti vyžadované § 323 Obchodného zákonníka na jeho platnosť. V prípade, že uznanie záväzku je platné, potom mal mať súd prvej inštancie bez ďalšieho za preukázané, že záväzok existoval, a to až do momentu kým v konaní nie je bez akýchkoľvek pochybností preukázaný opak. Mal za to, že neobstojí ani tvrdenie, že k uznaniu záväzku žalobca pristúpil len kvôli skutočnosti, že sa obával o prerušenie dodávok zemného plynu do svojho odberného miesta; v tej dobe už niekoľko rokov existoval liberalizovaný trh s energiami, a teda žalobca mal možnosť voľby výberu dodávateľa a v žiadnom prípade nebol odkázaný na dodávky zemného plynu od neho ako žalovaného. Samotné odpojenie nie je prekážkou zabezpečenia dodávky zemného plynu od iného dodávateľa. Poznamenal, že žaloba zároveň obsahovala požiadavku na úhradu 1.177,86 eura titulom bližšie nešpecifikovaného úroku z omeškania a sumy 76,28 eura titulom náhrady škody za neoprávnenú demontáž, ku čomu žalobca nepredložil do konania žiadne dôkazy preukazujúce ním tvrdený neoprávnený úkon. Ku tvrdenému nároku na 76,28 eura neprebehlo žiadne dokazovanie, keďže žalobca do konania nepredložil faktúru vystavenú zo strany žalovaného na uvedenú sumu žalobcovi, ani neuviedol dátum, ku ktorému mala demontáž prebehnúť, tiež nijako nepreukázal, že predmetnú sumu uhradil žalovanému. Z tohto dôvodu teda objektívne nemal možnosť v konaní realizovať primeranú obhajobu. V konaní nebol preukázaný právny základ, na ktorom by bolo možné posúdiť uvedený nárok žalobcu ako dôvodný, napriek tomu súd prvej inštancie uvádza, že žalobcovi vznikli náklady v súvislosti s demontážou plynomeru, na úhradu ktorých ho zaviazal. Súd prvej inštancie ďalej priznal žalobcovi celú sumu úrokov z omeškania, napriek tomu, že nie je jasné ani len to, ku akej istine tieto majú byť príslušenstvom alebo aká úroková sadzba v zmysle ktorého konkrétneho predpisu

bolo použitá na dopoččet. V tejto súvislosti mal za to, že súd prvej inštancie priznal žalobcovi plnenie z iného skutkového základu než ako bol vymedzený v návrhu, nakoľko žalobe žalobca vymedzil uplatnenie sumy 1.177,86 eura titulom úrokov z omeškania, teda nie titulom úrokov, ktoré bol povinný uhradiť tretej strane z dôvodu čerpania pôžičky. Na podporu uvedeného poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 M Cdo 15/2010.

9. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žiadal napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že súd prvej inštancie podrobne a detailne uviedol všetky skutočnosti a okolnosti, ktoré nasvedčujú tomu, že jeho žaloba je oprávnená a opodstatnená. Žalovaný vo svojom odvolaní neuvádza žiadne nové skutočnosti, ktoré by mali a mohli mať vplyv na celý sporný prípad. Argumentoval aj tým, že Slovenská legálna metrológia, n.o. postupovala jednostranne a jemu ako zákazníkovi odňala možnosť preveriť stav v inej nezávislej skúšobni, na čo mal právo; do doby ukončenia reklamačného konania nemali meradlo rozobrať. Podotkol, že uvedená skúšobňa merala ideálny stav, totiž pri preskúšaní meradla vo vnútorných ideálnych podmienkach môže byť výsledok úplne iný a preto mala skúšať meradlo za podmienok aké sú dané v exteriéry. Slovenská legálna metrológia, n.o. taktiež preverila len jednoduchú bežnú funkčnosť plynomeru a neskontrolovala jeho funkčnosť pri väčšom množstve prietoku plynu, keďže sa nejedná o bežnú vec (sporných je 32.680 m³ plynu); uvedené zákon nezakazuje kvôli objektívnosti posúdenia. Ďalej dôvodil, že žalovaný svojvoľne opravoval a upravoval faktúry následne zasielal opravné faktúry, kde vyfaktoval vysokú spotrebu na letné obdobie. Zdôraznil, že predložil znalecký posudok a aj samotný znalec Ing. U. P. pri svojom výsluchu ako aj pri konfrontácii so znalcom I. P. jednoznačne poukázal na to, že fakturovaná spotreba je nereálna. Znalec Ing. U. P. dostatočne a zrozumiteľne vysvetlil svoje prepočty uvedené v znaleckom posudku. Mal za to, že vyjadrenie znalca I. P. vychádza zo zlých prepočtov, keď uviedol, že podľa neho je predmetný odber plynu možný, keby kotle boli v prevádzke 17,5 hodín denne počas 212 dní. Tento znalec vôbec nebral vo svojom posudku, ale ani vo vyjadrení pri vypočítavaní do úvahy skutočnosť, že existujú termostaty, ktoré teplotu regulujú. Znalecký posudok nespracoval s patričnou odbornosťou, nevedel reagovať ani na otázky súdu prvej inštancie a uvádzal aj pri svojom výsluchu na pojednávaní hypotetické tvrdenia.

10. Žalovaný v stanovisku na vyjadrenie žalobcu k odvolaniu v súvislosti so spochybňovaním Slovenskej legálnej metrológie, n.o. upozornil na fakt, že táto je neziskovou organizáciou určenou, okrem iného, na výkon metrologickej kontroly meradiel rozhodnutím Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR č. XXXX/XXXXXX/XXXXX podľa § 9 ods. 5 zákona č. 142/2000 Z.z. Predmetná organizácia vykonáva svoju činnosť na základe zákonného oprávnenia, pričom je povinná pri posudzovaní meradiel dodržiavať stanovené štandardizované postupy, súčasťou ktorých je nepochybne množstvo plynu pre objektívne posúdenie atribútov meradla, podmienky na výkon posudzovania, ako aj postup po ukončení procesu posudzovania. Naopak žalobca svoje tvrdenia spochybňujúce postup Slovenskej legálnej metrológie, n.o. pri posudzovaní meradla (vrátane následného postupu) nijakým spôsobom nedokázal preukázať ani potvrdiť. Žalovaný napokon uviedol, že v celom rozsahu zotrváva na všetkých svojich doterajších tvrdeniach, pričom nepovažuje za nutné opätovne sa vyjadrovať k ostatným tvrdeniam žalobcu uvedených v jeho vyjadrení, ktoré sú len duplikované z jeho predchádzajúcich vystúpení počas základného konania, navyše žiadne jeho tvrdenie nebolo podporené relevantnými skutkovými okolnosťami ani právnou argumentáciou.

11. Žalobca v replike na stanovisko žalovaného vyjadreného v ods. 10 zopakoval svoju argumentáciu obsiahnutú vo vyjadrení k odvolaniu, pričom na stanovisko žalovaného priamo nereagoval.

12. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ďalej len „C.s.p.“), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie žalovaného bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť a vrátiť vec na ďalšie konanie.

13. Odvolací súd na ozrejmienie procesnej stránky veci pripomína, že dokazovanie podľa predchádzajúcej procesnoprávnej úpravy (zákon č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok, ďalej len „O.s.p.“) v občianskom súdnom konaní prebiehalo vo viacerých fázach; od navrhnutia dôkazu cez jeho zabezpečenie, vykonanie a následné vyhodnotenie. Kým navrhovanie dôkazov bolo právom a zároveň procesnou povinnosťou účastníkov konania, len súd v zmysle § 120 ods. 1 veta druhá O.s.p. (v znení účinnom ku dňu vyhlásenia napadnutého rozsudku) rozhodol, ktorý z označených (navrhnutých) dôkazov vykoná. Uvedené predstavovalo prejav zákonnej právomoci všeobecného súdu korigovať

návrhy účastníkov na vykonanie dokazovania sledujúc tak rýchly a hospodárny priebeh konania a súčasne zabezpečiť, aby sa zisťovanie skutkového stavu dokazovaním držalo v mantineloch predmetu konania a aby sa neuberalo smerom, ktorý z pohľadu podstaty prejednávanej veci nie je relevantný. V prípade, že súd odmietol vykonať určitý účastníkom navrhovaný dôkaz, bolo jeho zákonnou povinnosťou v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. (v znení účinnom ku dňu vyhlásenia napadnutého rozsudku) v odôvodnení rozhodnutia uviesť, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy.

14. Zásadu spravodlivého procesu treba vykladať tak, že v konaní pred súdom musí byť daná jeho strane, okrem iného, aj možnosť navrhnuť dôkazy, ktorých vykonanie pre preukázanie svojich tvrdení pokladá za potrebné. Tomuto procesnému právu strán sporu potom zodpovedá povinnosť súdu nielen o navrhnutých dôkazoch rozhodnúť, ale tiež - pokiaľ návrhu na ich vykonanie nevyhoví - vo svojom rozhodnutí zdôvodniť, z akých dôvodov navrhnuté dôkazy nevykonal. Ak tak súd neurobí, opäť zaťaží svoje rozhodnutie procesnou vadou, ktorá má vždy za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Takzvané opomenuté dôkazy, o ktorých v konaní nebolo súdom rozhodnuté, prípadne dôkazy, ktorými sa súd podľa zásady voľného hodnotenia dôkazov nezaoberal, preto vždy zakladajú nepreskúmateľnosť vydaného rozhodnutia.

15. Žalovaný navrhol nariadiť vypracovanie odborného posúdenia znalcom z Ústavu súdneho inžinierstva s prihliadnutím na skutočnosť, že výsledky žalobcom do konania podaného znaleckého posudku a znaleckého posudku vypracovaného znalcom I. P., boli protichodné. V prípade, že súd prvej inštancie odmietol vykonať tento navrhovaný dôkaz, bolo jeho zákonnou povinnosťou v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. (v znení účinnom ku dňu vyhlásenia napadnutého rozsudku) v odôvodnení rozhodnutia uviesť, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy. A pretože súd prvej inštancie v rozpore s citovanými ustanoveniami nevykonal žalovaným navrhnutý dôkaz (a súčasne jeho nevykonanie ani nezdôvodnil), zaťažil rozhodnutie a konanie mu predchádzajúce ďalšou tzv. inou vadou majúcou za následok aj nepreskúmateľnosť rozhodnutia z hľadiska zistenia skutkového stavu veci. Týmto postupom bola žalovanému odňatá možnosť konať pred súdom. Už táto samotná skutočnosť predstavuje dôvod pre zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p.

16. Ustanovenie § 157 ods. 2 O.s.p. (v znení účinnom ku dňu vyhlásenia napadnutého rozsudku) i právna teória civilného procesu však vymedzili požiadavky na kvalitatívnu správnosť odôvodnenia súdneho rozhodnutia, medzi ktoré patria požiadavky vzťahujúce sa k hodnoteniu dôkazov. Z formulácie § 132 O.s.p. (v znení účinnom ku dňu vyhlásenia napadnutého rozsudku) možno vyvodiť, že súd je povinný dôkazy navzájom si odporujúce hodnotiť a ďalej zdôvodniť, prečo niektoré z nich pokladá za nevierohodné, prečo niektoré odmietol vziať pri formulovaní rozhodnutia do úvahy; posilňuje to presvedčivosť rozhodnutia z hľadiska atribútov správnosti, zákonnosti i dôvodnosti. Bráni podozreniu o neprípustnom eklektickom a neopodstatnenom výbere dôkazov smerujúcim k jednostranným záverom. Rozhodnutiu súdu vo veci samej musí teda predchádzať činnosť súdu zameraná na spoľahlivé zistenie skutkového stavu - dokazovanie zodpovedajúce garanciam spravodlivého súdneho konania v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru, najmä garanciam obsiahnutým v princípe rovnosti zbraní a práve na kontradiktórne konanie (I. ÚS 52/03). V občianskom súdnom konaní dôkazy hodnotil súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci (§ 132 O.s.p.). Hodnotením dôkazov (teraz § 191 C.s.p.) je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako a s akým výsledkom má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov. So zreteľom na uvedené právne východiská odvolací súd prisvedčil argumentácii žalovaného, že záver súdu prvej inštancie o tom, že z výpovedí Ing. U. P. ako i I. P. vyplynulo, že spotrebované množstvo zemného plynu na daný objekt nebolo reálne, je v podstate negáciou výpovede znalca I. P.; možno konštatovať, že z výpovedí Ing. U. P., v procesnom postavení svedka a I. P., v procesnom postavení znalca, súd prvej inštancie neučinil poznatky, ktoré by boli získané zhodnotením obsahu týchto výpovedí tak, aby výsledky jeho hodnotenia zodpovedali pravidlám logického myslenia a súčasne boli dostatočne porovnané s poznatkami získanými zhodnotením ostatných dôkazov. Súd prvej inštancie sa dostatočne nevysporiadal ani s námietkami žalovaného proti výsledkom znaleckého posudku Ing. U. P., komplexne popísaným v jeho podaní z 15.2.2016 (č.l. 232, článok IV. predmetného vyjadrenia). Keďže rozhodnutie súdu, ktorého podkladom sú dôkazy nesprávne vyhodnotené, môže byť vecne nesprávne, nedostatok odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvej

inštancie v hodnotení dôkazov podľa názoru odvolacieho súdu (v danom prípade) zakladá ďalšiu vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia.

17. Delenie listín v civilnom procese na súkromné a verejné má svoj význam z hľadiska ich dôkaznej sily. Pri súkromných listinách stačí spochybníť ich obsah, t.j. tvrdiť, že nie sú správne, a protistrana (resp. tá strana, ktorá listinu predložila vo svoj prospech) má povinnosť dokázať pravdivosť svojej listiny. Pri súkromných listinách je tiež nutné skúmať ich pravosť t.j. to, či pochádza od toho, kto je na nej označený ako vystaviteľ a správnosť, teda pravdivosť. Verejné listiny sú tie, ktoré vydali orgány verejnej moci v rámci svojich právomocí a listiny vyhlásené za verejné osobitnými predpismi (napr. sobášny list, úmrtný list, notárske listiny a pod.). Verejné listiny potvrdzujú pravdivosť toho, čo je v nich uvedené, ak nie je dokázaný opak (§ 205 C.s.p.). Vychádzajúc z uvedeného, preto pokiaľ ide o výsledky úradných meraní, súd prvej inštancie v celom súhrne posudzovaných skutočností nevysvetlil ani to, ako sa pri hodnotení listinných dôkazov vysporiadal so skutočnosťou, že výsledok posúdenia na predmetné plynové meradlo Slovenskou legálnou metrológiou, n.o., vyhovuje technickým a metrologickým požiadavkám podľa vyhlášky č. 210/2000 Z.z.; v zmysle § 20 ods. 3 zákona č. 142/2000 Z.z. o výsledku úradného merania vydá vykonávateľ úradného merania doklad, ktorý je verejnou listinou. To znamená, že na predmetnú verejnú listinu (posudok na meradlo, čl. 80) sa hľadí ako na správnu a pravdivú, ak protistrana (v tomto prípade žalobca) nespochybní jej obsah. Nakoľko žalobca spochybnil pravdivosť tejto verejnej listiny, bolo na ňom, aby uniesol dôkazné bremeno a vierohodne dokázal, že uvádzané údaje a skutočnosti ohľadom presnosti meradla, nie sú pravdivé. Treba zdôrazniť, že úvahou, ktorú si zvolil súd prvej inštancie, že „nemal jednoznačne preukázané, že hodnoty uvedené na plynomery boli správne, resp. že vykazovali reálne hodnoty spotrebovaného plynu ... vzhľadom ku skutočnosti, že nemal k dispozícii predmetný plynomer, nemohol vykonať jeho kontrolu a preveriť spotrebu“, nie je možné zbaviť verejnú listinu jej dôkaznej sily.

18. Odvolací súd akceptoval opodstatnenosť odvolacích dôvodov uvádzaných žalovaným aj pokiaľ ide o dohodu o splátkach (8.12.2011), ktorej súčasťou bolo uznanie záväzku čo do dôvodu a výšky celého nedoplatku z vyúčtovacej faktúry 19.422,32 eura. V tejto súvislosti odvolateľ náležite argumentoval, že pokiaľ bola do konania predložená listina preukazujúca uznanie dlhu, súd prvej inštancie mal obmedziť svoju činnosť na skúmanie, či taký úkon spĺňa formálne a obsahové náležitosti na jeho platnosť. V prípade, že uznanie záväzku je platné, potom mal mať súd prvej inštancie bez ďalšieho za preukázané, že záväzok existoval, a to až do momentu, kým v konaní nie je bez akýchkoľvek pochybností preukázaný opak. Odvolací súd v tejto súvislosti konštatuje, že inštitút uznania dlhu je samostatným zaväzovacím inštitútom; zabezpečovaciu funkciu plní tým, že zakladá právnu domnienku existencie dlhu v dobe jeho uznania. Tým sa v spore posilňuje procesná pozícia veriteľa, pretože v ňom nemusí dokazovať vznik dlhu ani jeho trvanie v dobe, keď k uznaniu došlo. Je naopak na dlžníkovi, ktorý namieta, že dlh nevznikol, že bol splnený alebo zanikol inak, aby to preukázal. Uznáním dlhu teda prechádza dôkazné bremeno z veriteľa na dlžníka. Pozitívne riešenie otázky, či sporová strana uniesla dôkazné bremeno ohľadom neexistencie záväzku alebo nie, nemôže byť založené na samotnom popretí skutočnosti, o ktorej existencii platí vyvrátená domnienka, nakoľko akceptácia takéhoto názoru by vo svojej podstate popierala zmysel inštitútu vyvrátenej domnienky. V niektorých prípadoch zákon nerobí existenciu pohľadávky podmienkou (predpokladom) právneho úkonu, ktorý sa k nej vzťahuje. Tak tomu je aj v prípade neexistencie uznaného dlhu (záväzku), ktorá nerobí právny úkon uznania dlhu (záväzku) neplatným, nakoľko v dôsledku konštrukcie vyvrátenej právnej domnienky spočíva dôkazné bremeno ohľadom neexistencie dlhu na dlžníkovi. V opačnom prípade, teda ak by platilo, že nemožno platne uznať nedlh, by účinky uznania dlhu vôbec nenastali (vrátane uplatnenia vyvrátenej právnej domnienky), čo by znamenalo, že dôkazné bremeno ohľadom neexistencie dlhu by nikdy neniesol dlžník, naopak veriteľ by musel vždy, dovolávajúc sa uznania dlhu, preukazovať existenciu uznaného dlhu ako podmienku platnosti uznania dlhu a teda aj ako predpoklad k uplatneniu jeho účinkov.

19. Nakoľko žalobca sa žalobou proti žalovanému domáha uloženia povinnosti uhradiť mu náhradu škody, resp. vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 17.123,48 eura, namietajúc výšku spotreby zemného plynu na odbernom mieste Č.. J. XXX, U. (v situácii, keď žalobca v celom rozsahu uznal čo do dôvodu a výšky svoj záväzok voči žalovanému vo výške 19.422,32 eura, ktorý aj v celom rozsahu žalovanému splatil), žalovaný tento dlh žalobcu, čo do dôvodu a výšky ku dňu uznania, nemusel dokazovať; bolo opäť na žalobcovi, aby v konaní preukázal, že záväzok nevznikol alebo že v čase uznania netrval, t.j. aby uniesol dôkazné bremeno ohľadom neexistencie dlhu v čase jeho uznania. V žiadnom prípade nemôže obstať argumentácia súdu prvej inštancie, že žalobca k uznaniu záväzku

pristúpil len z obáv o prerušenie dodávok zemného plynu do svojho odberného miesta a preto uzavretie dohody o splátkach súd nepovažoval za bezpodmienečný súhlas žalobcu s dlhom vzniknutým z dôvodu vysokého odberu zemného plynu.

20. Na uvedenom základe odvolací súd považoval za relevantné odvolacie dôvody žalovaného, ktoré v zmysle vyššie uvedeného poukazovali na nedostatočné zhodnotenie uplatneného nároku žalobcu a obrany žalovaného, uvedenými dôvodmi sa súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku dostatočne nevysporiadal, čo malo vplyv na jeho neúplné a predčasné skutkové a právne závery. Keďže rozhodnutie súdu prvej inštancie nezodpovedá požiadavkám kladeným na riadne odôvodnenie rozhodnutia, ktoré by dalo jasné a zrozumiteľné odpovede na relevantné právne a skutkovo súvisiace otázky vo vzťahu k uplatnenému nároku, súd prvej inštancie znemožnil stranám, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a nakoľko uvedený nedostatok nemožno napraviť ani v konaní pred odvolacím súdom, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. zrušil a podľa § 391 ods. 1 O.s.p. vrátil vec na ďalšie konanie. Súd prvej inštancie v ňom opätovne posúdi dôvodnosť nároku žalobcu na zaplatenie 17.123,48 eura v naznačenom smere, v intenciách odsekov 13 až 19 tohto odôvodnenia sformulovaných dostatočne jasným a presným spôsobom (rozhodnutie odvolacieho súdu by za tohto stavu v celom rozsahu nahrádzalo prvoinštančné rozhodnutie, čím by došlo k odňatiu možnosti preskúmania takéhoto rozhodnutia v rámci konania o riadnom opravnom prostriedku) a bude povinný riadiť sa vyššie uvedeným právnym názorom odvolacieho súdu, ktorým je v zmysle § 391 ods. 2 C.s.p. viazaný. Spor opätovne prejedná na pojednávaní, neopomenúc, že s účinnosťou od 1.7.2016 súdy v konaní postupujú a rozhodujú v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi pri zohľadnení ich vzájomného vzťahu a v súlade so základnými princípmi C.s.p. (Čl. 16 ods. 1 Základných princípov C.s.p.). Súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov ustálil skutkový stav potrebný pre svoje rozhodnutie, ktoré bude vo vzťahu k zistenému skutkovému stavu preskúmateľné, vysporiada sa s odvolacími námietkami žalovaného a po opätovnom rozhodnutí sporu svoje závery o skutkových zisteniach a právnom posúdení veci odôvodní spôsobom zodpovedajúcim § 220 ods. 2 C.s.p. tak, by obsahovalo dostatok dôvodov a ich uvedenie bolo zrozumiteľné.

21. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).